

În Occident, România este aproape necunoscută...

● *Interviu cu PAOLO PETIZIOL, președintele societății culturale MITTEL – EUROPA*

- Cine sunteți dumneavoastră, domnule Petiziol?
- M-am născut la Cervignano, o mică localitate din Friuli, în nordul Italiei, la 14 iulie 1946, și sunt inspector într-o mare instituție de credit din Italia. De mai mulți ani activez în societatea culturală Mittel-Europa al cărei președinte sunt din 1974. Societatea este preocupată de crearea climatului de prietenie în care, cu mult timp în urmă, până la primul război mondial, trăiau aceste popoare pe care le-aș putea numi de "cultură dunăreană".

- Care sunt aceste popoare, țări?
- Societatea s-a născut aici, în Friuli (întinsă regiune din Italia, n.n.), unde viețuiește o populație a cărei limbă, friulana, este studiată și în străinătate. Apoi Austria, cu care ne învecinăm. Împreună ne-am dezvoltat și este simplu să avem relații strânse. Avem numeroase reuniuni comune, manifestări culturale în comun, schimburi culturale -concerte, coeditări, expoziții -organizate de societatea noastră. Până în 1989, nu puteam fi în legătură cu celelalte țări "din est", cum se numeau. După 1989, relațiile noastre s-au extins, acum fac parte din societatea noastră: Boemia, Moravia, Slovacia, Galiția, Ungaria. Toate acele țări de "cultură dunăreană". Sunt bucuroși că acum, pentru prima oară am contact cu o persoană din România.

- Știm că ați fost în România. Ce impresie v-a făcut?

- În mai 1992, mă aflam la Gyula, în Ungaria, pentru a organiza Societatea Carpați-Adria, fundație economică a țărilor carpatine, Adria însemnând țărilor de la marea Adriatică. Am părăsit ședința, pentru a vedea, măcar pentru două ore, România. Natural, la graniță am fost oprit pentru a mi se da obișnuită viză - viză care, din fericire nu se mai pune la intrarea în Ungaria sau Cehoslovacia. Vă mărturisesc sincer că acest simplu amănunt al acordării vizei, deranjează pe oricine, cu atât mai mult pe un operator economic care, de obicei, are timpul foarte bine drămuț. Iar eu am pierdut o oră cu

această viză, după care am intrat în România, prin Transilvania, dacă nu mă înșel, aproximativ 100 de km. Am putut vedea câteva orașe în goana mașinii, doar. Trebuie să vă mărturisesc că diferența economică dintre Ungaria și România este, pentru a face o comparație, aceea dintre California și Mexic, California fiind Ungaria și Mexicul - România.

Deocamdată, România mai are mult de lucru pentru a ajunge la un nivel economic interesant, comparabil cu cel al altor țări europene, de deschidere spre Europa.

- Cum credeți că se va putea realiza acest lucru?

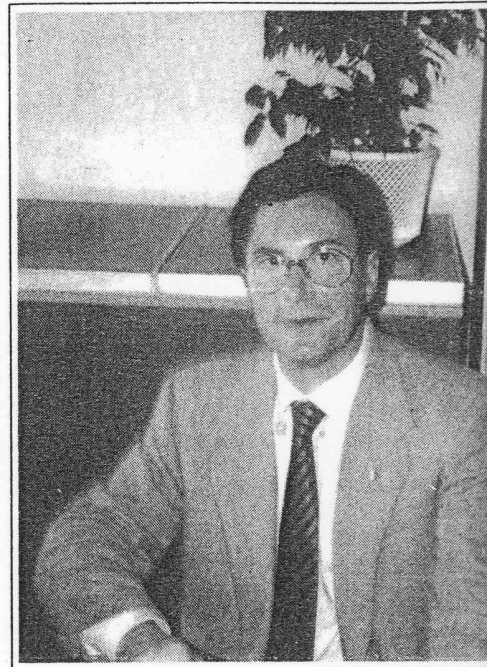
- Asta se va face destul de repede, printr-o activitate atât politică cât și culturală. Destul de repede în economie poate însemna și decenii. Trebuie mers spre o integrare europeană care să prevadă și România. Dacă această deschidere - nu numai economică, ci și mentală și culturală, va fi lentă, cu cât va fi mai lentă, cu atât va fi și integrarea României în Europa mai dificilă. Mie, ca om de cultură mittel-europeană, mi-ar părea rău să nu se producă mai repede această integrare. Ar fi ca și când mi-aș fi lăsat un frate pe drumuri.

- Ce părere aveți despre situația actuală a României?

- Comparativ cu celelalte țări, foste comuniste, pașii înregistrați de România pe calea democrației sunt foarte, foarte modești. Bineînțeles, nu toată lumea poate avea norocul să aibă un Havel. Totuși, eu cred că dacă nu-l ai, trebuie să-l creezi. Trebuie să fie un om curat din punct de vedere moral și cu charismă, în care, acest popor martirizat de decenii să aibă deplină încredere. Și cred că acest moment de totală libertate este așteptat cu mare nerăbdare.

- Cum este văzută România din afară?

- Problema este că în occident, România este aproape necunoscută. Cu toții trebuie să lucrăm pentru a deschide această țară, cu îndelungată tradiție culturală, spre conștiința tuturor. Numai prin traversarea unui asemenea proces, se va reuși să se pornească și alte procese.

Pentru moment însă, credeți-mă, România este foarte, foarte puțin cunoscută.

- Pentru a fi cunoscută România, ar trebui să avem un sistem de propagandă foarte bine pus la punct, dar din păcate traversăm o perioadă dificilă din punct de vedere economic, iar propaganda înseamnă bani. Știți cumva cum am putea fi ajutați?

- Cred că nu numai în Italia, ci și în toată Europa există destule societăți care să poată veni în întâmpinarea unor asemenea exigențe cu un caracter atât de practic. Înainte de toate, mă refer la cele din jurul universităților, al institutelor de cultură, care se bucură de asemenea mijloace. Apoi, există societăți economice care se bucură de asemenea colaborări, ce ar putea crea niște coridoare preferențiale pentru piața românească. Nu trebuie să ne descurajăm.

- Ați fi interesat să veniți în România, la București?

- Este o onoare pentru mine să mi se facă o asemenea invitație. Aș vrea să întâlnesc oameni de onestă cultură, să nu aibă infrastructuri create ad usum delphini. Aș vrea să am dialog cu asemenea oameni. Ba mai mult, mi-aș dori ca și România să facă parte din Mittel-Europa, ca prima formă de integrare europeană, pe care dorim s-o realizăm cât mai curând.

- Vă mulțumesc!

SANDA ANGHELESCU
ALESSANDRO ZULIANI

Udine, 1993